

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az ifjúsági munkáról

(2010/C 327/01)

A TANÁCS ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI,

EMLÉKEZTETVE A KÉRDÉS EZEN ÁLLÁSFOGLALÁS MELLÉKLETÉBEN SZEREPLŐ POLITIKAI HÁTTERÉRE, ÉS KÜLÖNÖSEN ARRA, HOGY:

1. A Szerződés szerint az uniós fellépés egyik célja a fiatalok és a szociálpedagógusok (a továbbiakban: ifjúságsegítők és ifjúsági vezetők) csereprogramjainak ösztönzése, valamint a fiatalok ösztönzése arra, hogy vegyenek részt a demokratikus életben.
2. Az Európai Parlament és a Tanács az 1719/2006/EK határozattal ⁽¹⁾ elfogadta a „Cselekvő ifjúság” programot. A minden tagállamban egyre nagyobb sikereket elkönyvelő program egyik fontos eleme arra irányul, hogy hozzájáruljon a fiatalok tevékenységeit támogató rendszerek minőségének és az ifjúsági civil társadalmi szervezetek képességeinek fejlesztéséhez.
3. A Tanács 2009. november 29-én állásfoglalást fogadott el az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010–2018). Ebben a keretben az ifjúsági munka támogatását és fejlesztését több ágazatot érintő, átfogó kérdésnek tekintik.
4. 2010. június 17-i következtetéseiben ⁽²⁾ az Európai Tanács jelezte, hogy várakozással tekint a többi kiemelt kezdeményezésnek az év vége előtti betervezésére.

FIGYELEMMEL:

Az ifjúsági munkával foglalkozó első európai konferenciára (2010. július 7–10., Gent, Belgium), mely kiemelte az ifjúsági munka fontosságát.

VALAMINT FIGYELEMBE VÉVE, HOGY:

- Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított kerete (2010–2018) (a továbbiakban: megújított keret) szerint az ifjúsági területen kitűzött célok a következők:
  - több esély és esélyegyenlőség teremtése az oktatásban és a munkaerőpiacon, valamint
  - a fiatalok aktív polgári szerepvállalásának, társadalmi beilleszkedésének és szolidaritásának előmozdítása.
- A megújított keret nyolc olyan cselekvési területet ⁽³⁾ határoz meg, amelyekben ágazatokon átívelő ifjúságpolitikai kezdeményezéseket kell indítani, és amelyekben az ifjúsági munka előrelépést hozhat. Fontos terület még ebből a szempontból az emberi jogok és a demokrácia, a kulturális sokszínűség és a mobilitás.
- A Tanács megállapította, hogy ebben a megújított keretben az ifjúsági munka tág fogalom, amely a fiatalok által, a fiatalokkal és a fiatalokért végzett társadalmi, kulturális, oktatási és politikai tevékenységek széles körét foglalja magában. E tevékenységek egyre inkább kiterjednek a sportra és a fiataloknak nyújtott szolgáltatásokra is.
- Az ifjúsági munkát érintő szakpolitikákban és tevékenységekben több alapelvet is tiszteletben kell tartani, nevezetesen elő kell mozdítani a nemek közti egyenlőséget, a diszkrimináció valamennyi formáját kerülni kell, tiszteletben kell tartani a többek között az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. és 23. cikkében elismert jogokat és elveket, emellett pedig figyelembe kell venni a fiatalok életkörülményeiben, szükségleteiben, törekvéseiben, érdeklődési körében és

⁽¹⁾ HL L 327., 2006.11.24., 30. o.

⁽²⁾ EUCO 13/10.

⁽³⁾ A nyolc terület a következő: oktatás és képzés, foglalkoztatás és vállalkozói készség, egészség és jólét, részvétel, önkéntes tevékenységek, társadalmi befogadás, ifjúság és a világ, kreativitás és kultúra.

attitűdjeiben esetlegesen mutatkozó, különféle tényezőkből adódó eltéréseket, és minden fiatal a társadalom számára hasznos erőforrásnak kell tekinteni.

- A szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem az Európai Unió és tagállamai egyik legfontosabb kötelezettségvállalása. A társadalmi kirekesztődés rombolja a polgárok jó közérzetét, valamint gátolja képességüket az önkifejezésre és a társadalmi részvételre. A szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelmet mind az Unión belül, mind azon kívül folytatni kell, összhangban az ENSZ millenniumi fejlesztési céljaival.

ELISMERIK, HOGY:

- Az ifjúsági munka keretében mindegyik tagállamban nagyszámú, változatos tevékenység folyik, és ezekben rengeteg, különböző háttérű gyermek és fiatal, ifjúságsegítő és ifjúsági vezető vesz részt vagy részesedik belőlük. E tevékenységek sokféle, a gyermekek és a fiatalok életét és körülményeit meghatározó kérdéssel foglalkoznak, és sokféle kontextusban folyhatnak.
- Az ifjúsági munka a tanórákon kívül és speciális szabadidős tevékenységek keretében zajlik, és informális és nem formális tanulási folyamatokon, valamint önkéntes részvételen alapul. E tevékenységeket és folyamatokat a fiatalok hol maguk irányítják, hol szakképzett vagy önkéntes ifjúságsegítővel és ifjúsági vezetővel közösen, hol pedig ezek pedagógiai iránymutatásával; e tevékenységek, illetve folyamatok fejlődhetnek, vagy különböző körülmények hatására változásokon mehetnek keresztül.
- Az ifjúsági munka megszervezése és végzése több különböző módon történhet (fiatalok által vezetett szervezetek, fiatalok érdekében tevékenykedő szervezetek és informális csoportok által, vagy ifjúsági szolgálatok és hatóságok révén), és helyi, regionális, országos vagy európai szinten formálódik, többek közt az alábbiaktól függően:
  - a közösség vagy az a történelmi, társadalmi és szakpolitikai kontextus, amelyben az ifjúsági munka zajlik,
  - valamennyi gyermek és fiatal, de különösen a hátrányos helyzetűek bevonásának és önálló érdekérvényesítésének szükségessége,
  - az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők bevonása,
  - a szervezetek, szolgáltatások vagy szolgáltatók, függetlenül attól, hogy kormányzati vagy nem kormányzati szervezetek, fiatalok vezetik őket vagy sem,
  - a fiatalok igényeinek figyelembevételével alkalmazott megközelítés vagy módszer,
- számos tagállamban a helyi és a regionális hatóságok is kulcsszerepet játszanak a helyi és a regionális ifjúsági munka támogatásában és fejlesztésében.

ELISMERIK, HOGY:

- A fiatalok fontos szereplői egyre komplexebb társadalmunknak. Számos különféle hatás és környezet befolyásolhatja őket: az otthon, az iskola, a munkahely, a kortársaik és a média. Fejlődésükben ezért jelentős szerepet játszhat az ifjúsági munka.
- Az ifjúsági munka – amely kiegészíti a formális oktatást – jelentős előnyöket kínálhat a gyermekek és a fiatalok számára, mivel sokféle informális és nem formális tanulási lehetőséget, valamint testre szabott megközelítést biztosít számukra.
- Az ifjúsági munka kialakításában és megvalósításában aktív szerep jut a fiataloknak, akiket ez felelősségvállalásra és tetteikért való elszámoltathatóságra ösztönöz. Az ifjúsági munka kényelmes, biztonságos, inspiráló és kellemes közeget teremthet, amelyben minden gyermek és fiatal akár egyénileg, akár csoportosan kifejezheti önmagát, tanulhat a másiktól, új ismereteket köthet, játszhat, felfedezhet és kísérletezhet.
- Emellett az ifjúsági munkának lehetőséget kell adnia a fiataloknak (sztereotípiáktól mentesen) sok különféle személyes és szakmai készség, valamint a modern társadalom működését segítő kulcskompetenciák kialakítására. Fontos szerepe lehet tehát a fiatalok autonómiájának, önálló szerepvállalásának és vállalkozó szellemének kialakításában.
- Amellett, hogy egyetemes értékeket közvetít, mint például az emberi jogok, a demokrácia, a béke, a rasszizmusellenesség, a kulturális sokszínűség, a szolidaritás, az egyenlőség és a fenntartható fejlődés, az ifjúsági munka társadalmi többletértékkel is bír, mivel:
  - elősegítheti a társadalmi részvételt és a felelősségvállalást, az önkéntes feladatok vállalását és az aktív polgári szerepvállalást,
  - minden szinten segítheti a közösségépítést és a civil társadalom megerősítését (pl. generációk közti és kultúrák közti párbeszéd),
  - hozzájárulhat a fiatalok kreativitásának, kulturális és társadalmi tudatosságának, vállalkozó szellemének és innovációs képességének fejlesztéséhez,
  - lehetőséget adhat minden gyermek és fiatal társadalmi befogadására,
  - rugalmas és könnyen adaptálható módszerei révén képes elérni a hátrányos helyzetű fiatalokat is.
- Az ifjúsági munka tehát többféle szerepet is betölt a társadalomban, és hozzájárulhat a fiatalokat érintő szakpolitikai tevékenységekhez, például az egész életen át tartó tanulásához, a társadalmi befogadáshoz és a foglalkoztatáshoz.

— Az ifjúsági munkának – függetlenül attól, hogy önkéntesek vagy szakemberek végzik – jelentős társadalmi-gazdasági hatása lehet, mivel gazdasági tevékenységet és gazdasági hasznot eredményezhet, infrastruktúrát biztosít, valamint növeli a foglalkoztatást (a fiatalok körében). A résztvevők és ifjúságsegítők vagy ifjúsági vezetők által az ifjúsági munka során elsajátított személyes és szakmai készségek és kompetenciák a munkaerőpiac számára is előnyösek lehetnek. Ezeket a készségeket és kompetenciákat ezért kellőképpen értékelni kell, és megfelelően el kell ismerni.

— A „Cselekvő ifjúság” program minden szinten jelentősen emeli az ifjúsági munka színvonalát, valamint elősegíti az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők kompetenciáinak fejlesztését és az ifjúsági munka során zajló nem formális tanulás elismertetését azáltal, hogy az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők számára biztosítja a tanulási mobilitás és a kapcsolatépítés lehetőségét.

ENNEK MEGFELELŐEN MEGÁLLAPODUNK ABBAN, HOGY:

Ezen állásfoglalás végrehajtásakor az alábbi elveket kell követni:

— a fiatalokat, az ifjúsági szervezeteket, az ifjúságsegítőket és az ifjúsági vezetőket, az ifjúsággal foglalkozó kutatókat, a szakpolitikai döntéshozókat és az ifjúsági területen működő egyéb szakértőket minden szinten be kell vonni az ifjúsági munka terén tett specifikus kezdeményezések kidolgozásába, megvalósításába és értékelésébe,

— a résztvevőknek a hatáskörükön belüli szerepét és feladatkörét tiszteletben kell tartani,

— az ifjúsági munkával kapcsolatos alaposabb, mélyebb ismereteket össze kell gyűjteni és meg kell osztani,

— a megújított keretben említett eszközöket teljes mértékben ki kell használni az ifjúsági munka dimenziójának a releváns szakpolitikákba történő integrálása és az ifjúsági munka terén tett specifikus kezdeményezések megvalósítása érdekében,

— az ifjúsági munkában külön hangsúlyt kell helyezni a szegénységben élő és a társadalmi kirekesztődés által fenyegetett gyermekek és fiatalok bevonására.

EZÉRT FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, HOGY:

— Mozdítsák elő az ifjúsági munka fenntartható támogatásának különböző formáit, mint például megfelelő finanszírozás, erőforrások vagy infrastruktúra biztosítása. Ebbe beletartozik az is, hogy az ifjúsági munkába való bekapcsolódás akadályait fel kell számolni, és adott esetben stratégiákat kell kialakítani az ifjúsági munkára vonatkozóan.

— Támogassák és alakítsák ki az ifjúsági munkának a megújított keret megvalósításában betöltendő szerepét, különös tekintettel az ifjúsági munkának a különféle cselekvési területeken meghatározott célok megvalósításához való hozzájárulására.

— Adott esetben a helyi és regionális hatóságoknak és szereplőknek is juttassanak fontos szerepet az ifjúsági munka kialakításában, támogatásában és megvalósításában.

FELKÉRIK A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

— Végezzen vizsgálatot az EU-ban folytatott ifjúsági munka sokféleségének, kiterjedtségének és hatásának feltérképezése érdekében, és az EU ifjúsági jelentésében adjon számot az ifjúsági munka alakulásáról.

— Nyújtson támogatást az európai ifjúsági NGO-knak és a kisebb kezdeményezéseknek, ösztönözve ezzel az erős európai civil társadalom létrejöttét, és a fiatalok további bevonását a demokratikus életbe.

— Javítsa az ifjúsági munka minőségét, valamint az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők kapacitásépítését és kompetenciáinak fejlesztését, és mozdítsa elő az ifjúsági munka során történő nem formális tanulás elismerését azáltal, hogy tanulási mobilitási lehetőségeket biztosít az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők számára.

— Alakítson ki felhasználóbarát európai eszközöket (lásd: Youthpass) a független értékeléshez és az önértékeléshez, valamint az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők kompetenciáinak dokumentálására szolgáló olyan eszközöket, melyek elősegítik az ifjúsági munka elismertetését és minőségének értékelését Európában, illetve támogassa ezek kifejlesztését.

— Biztosítson elegendő számú, megfelelő európai platformot – például adatbázisokat, társaktól való tanulást célzó tevékenységeket, konferenciákat – az innovatív kutatás, szakpolitikák, megközelítések, gyakorlatok és módszerek folyamatos cseréjéhez.

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL:

— Teremtse meg jobb feltételeket és több lehetőséget az ifjúsági munka helyi, regionális, országos és európai szintű kialakításához, támogatásához és megvalósításához.

— Teljes mértékben ismerjék el, illetve erősítsék meg az ifjúsági munka társadalomban betöltött szerepét, és széles körben tudatosítsák azt.

— Tegyék lehetővé az ifjúsági munka minőségének további javulását.

- Támogassák az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők kapacitásépítését szolgáló új stratégiák kialakítását vagy a meglévők továbbfejlesztését, és támogassák a civil társadalmat az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők megfelelő képzési formáinak megvalósításában.
- Állapítsák meg, hogy az ifjúsági munkának milyen különböző formái vannak, valamint hogy az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők milyen közös kompetenciákkal és módszerekkel rendelkeznek, hogy ezek alapján stratégiákat lehessen kidolgozni az ifjúsági munka minőségének javítására és az elismertetésére.
- Javítsák az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők foglalkoztathatóságát, és mozdítsák elő mobilitásukat azáltal, hogy képzéseiket ismertebbé teszik, és biztosítják az ifjúsági munka során szerzett készségeik elismerését.
- Mozdítsák elő és támogassák az ifjúsági munka és az ifjúságpolitika kutatását, beleértve annak történetét és az ifjúsági munkával kapcsolatos jelenlegi szakpolitikákkal való relevanciáját is.
- Nyújtsanak megfelelő tájékoztatást az ifjúsági munkáról, és tegyék elérhetővé ezeket az információkat különböző mechanizmusok révén, mint például az ifjúsági munkáról szóló európai és nemzeti kampányok, valamint erősítsék az EU, az Európa Tanács és a többi nemzeti és európai szintű szereplő kezdeményezései közötti szinergiát és komplementaritást.
- Próbáljanak minél több lehetőséget teremteni az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők közötti helyi, regionális, országos, európai és nemzetközi szintű csereprogramokra, együttműködésre és kapcsolatépítésre.
- Az ifjúsági munka összefüggésében – adott esetben – mozdítsák elő az ismeretek és a magasabb szintű készségek elsajátítását célzó képzések minden formájához szükséges készségek és kompetenciák szisztematikus értékelésének kidolgozását.

ARRA ÖSZTÖNZIK AZ IFJÚSÁGGAL FOGLALKOZÓ CIVIL SZERVEZETEKET, HOGY:

- Tegyék elérhetőbbé az ifjúsági munkát valamennyi gyermek és fiatal, de különösen a hátrányos helyzetűek számára.
- Az ifjúsági munka minőségének garantálása érdekében támogassák a civil társadalomban az ifjúsági téren tevékenykedő ifjúságsegítők és ifjúsági vezetők különböző képzési formáit.
- Értékeljék az ifjúsági munkában már létező megközelítéseket, gyakorlatokat és módszereket, és munkálkodjanak folyamatosan azon, hogy ezeket innovatív módon, a gyermekek, a fiatalok, az ifjúságsegítők és az ifjúsági vezetők gyakorlati tapasztalatain alapuló új kezdeményezések és tevékenységek révén továbbfejlesszék.
- Helyi, regionális, országos és európai szinten folytassanak információcserét, osszák meg egymással bevált gyakorlatokat, valamint folytassanak együttműködést és kapcsolatépítést.

HANGSÚLYOZZÁK AZ ALÁBBIK FONTOSSÁGÁT:

A versenyképességre, inkluzivitásra és fenntarthatóságra törekvő Európa 2020 stratégia végrehajtásával összefüggésben:

- el kell ismerni, hogy az ifjúsági munka kulcsfontosságú, mivel nem formális tanulási lehetőségeket biztosít minden fiatal számára,
- biztosítani kell, hogy az ifjúsági munka teljes mértékben beépüljön a „Mozgásban az ifjúság” kezdeményezésbe és minden egyéb olyan programba/szakpolitikába, amelynek célja, hogy felvértezze a fiatalokat – különösen a hátrányos helyzetűeket – a 2020 és az utána következő időszak társadalmában és gazdaságában szükséges készségekkel és kompetenciákkal.

MELLÉKLET

Politikai Háttér

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által 2000. december 14-én elfogadott állásfoglalás a fiatalok társadalmi befogadásáról ⁽¹⁾.

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által 2002. február 14-én elfogadott állásfoglalás a fiatalok önkéntes tevékenységeinek az ifjúságot célzó közösségi fellépés fejlesztésében jelentett többlet-értékéről ⁽²⁾.

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által 2004. május 28-án elfogadott állásfoglalás a fiatalokat érintő társadalmi integrációról ⁽³⁾.

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az európai ifjúságpolitika terén a nem formális és az informális tanulás értékének elismeréséről ⁽⁴⁾.

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által 2008. május 22-én elfogadott állásfoglalás a hátrányos helyzetű fiatalok részvételéről.

A Tanács 2008. november 20-i ajánlása a fiatal önkéntesek európai mobilitásáról ⁽⁵⁾.

Az Európai Parlament és a Tanács 2008. október 22-i 1098/2008/EK határozata a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai évéről (2010) ⁽⁶⁾.

A Tanács 2009. november 27-i 2010/37/EK határozata az aktív polgárságot előmozdító önkéntes tevékenységek európai évéről (2011) ⁽⁷⁾.

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás a fiatalok aktív befogadásáról: a munkanélküliség és a szegénység elleni küzdelem ⁽⁸⁾.

A Tanács 2010. május 11-i következtetései az egész életen át tartó tanulást támogató kompetenciákról és az „új munkahelyekhez szükséges új készségek” elnevezésű kezdeményezéséről ⁽⁹⁾.

A Bizottság közleménye: Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája ⁽¹⁰⁾.

Állásfoglalás az Európa Tanács ifjúságpolitikájáról ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ HL C 374., 2000.12.28., 5. o.

⁽²⁾ HL C 50., 2002.2.23., 3. o.

⁽³⁾ 9601/04.

⁽⁴⁾ HL C 168., 2006.7.20., 1. o.

⁽⁵⁾ HL C 319., 2008.12.13., 8. o.

⁽⁶⁾ HL L 298., 2008.11.7., 20. o.

⁽⁷⁾ HL L 17., 2010.1.22., 43. o.

⁽⁸⁾ HL C 137., 2010.5.27., 1. o.

⁽⁹⁾ HL C 135., 2010.5.26., 8. o.

⁽¹⁰⁾ COM(2010) 2020 végleges.

⁽¹¹⁾ CM/Res (2008)23. állásfoglalás, a Miniszteri Bizottság 2008. november 25-én, a miniszterhelyettesek az 1042. ülésükön fogadták el.